

Traviata — temesvári vendégművészekkel

Két Traviata-előadásán lépett fel a Temesvári Operaház művészei a Szegedi Nemzeti Színházban. Az opera tegnapi, keddi estélyi előadásán a vendégkarmester, **Cornelia Voina** vezényelt, **Ana Stan-Sluser** énekelt Valery Violetta szerepét, **Nicolae Stan** és **Iuliu Mare** pedig Germont Alfréd, illet-

ve György szerepében lépett fel. A Traviata-előadást **Horváth Zoltán** rendezte, a díszlet- és jelmeztervező **Sándor Lajos**, a karigazgató **Dékány Endre** volt.

A temesvári vendégeket még a péntek esti opera-előadásán láthatja a szegedi közönség.

Ifjú könyvtárosok megbeszélése

Ifjú könyvtárosok országos tanácskozása kezdődött kedden Dunaújvárosban, a Magyar Könyvtárosok Egyesülete rendezésében. A száznál több ifjú könyvtáros a szakmunkástanulók olvasási igényeit, szépirodalmi és szakkönyv-ellátottságát vizsgálta a 316. Makarenko Szakmunkásképző Intézetben. Az ifjúmunkások és ipari tanulók olvasóvá nevelésének módszereiről, az iskolai és vállalati könyvtárak együttműködéséről hallgattak tájékoztatókat.

Veteránok

2. Az orosz föld, a szovjet népek nagy családjának a hazája befogadta és otthon adott sok olyan magyar forradalmárnak, aki a Tanácsköztársaság bukása után menekülni kényszerült az országból. Munkát kaptak, felelős posztokat tevékenykedhettek, részt vehettek a forradalmi munkásmozgalomban.

Hosszan lehetne sorolni a felszabadulás előtti forradalmi mozgalom kiemelkedő harcosainak nevét, mai munkásságát: akkor több mint nyolcezer nevet és életutat lehetne felsorakoztatni, akik mint a forradalmi mozgalom kiemelkedő harcosai — habár sokféleképpen alakult a sorsuk az elmúlt évtizedek során — hittel, meggyőződéssel, bátran vállalták a párttól kapott megbízatásokat. Büszké lehetünk felszabadulás előtti küzdelmeikre. Ők pedig büszkén vállalhatják mindazt, amivé a felszabadulás óta hazánk lett: a szocialista, a szocializmus építésének betetőzésén munkálkodó Magyarországot.

9 millió, 1974-ben több mint 64 millió könyv jelent meg Magyarországon.

A termelés emelésével összhangban emelkedett népünk életszínvonalja, gazdagodott élete. Javult a lakosság áruellátása. A bérből és fizetésből élők 90 százalékánál már csökkentett, 44 órás munkahete van. Felépült a IV. ötéves tervben előirányzott 400 ezer lakás, s ezzel túlteljesítettük 15 éves, egymillió lakás felépítését előirányzott programunkat.

A veteránok munkájára mindig számíthat a Magyar Szocialista Munkáspárt. Egyikük a közelmúltban azt mondta a Kommunista Ifjúsági Szövetség tagjai egy népesebb csoportjának: „Tudjátok, hogy mi 25 esztendeig vártunk: hadd nézhessünk egyszer szembe a szocializmus építésének feladataival. Mint tudjátok, csak sok ellenállást leküzdve emelkedhettünk idáig, sok viharban volt részünk, és ma sem mindig kéljük felettünk a mennybolt, de mi sohasem féltünk a nehézségektől, keressük, kutatjuk a felfelé ívelő utat...”

A közelmúltban Magyarországon járt az egyik tőkés ország küldöttsége. Közülük néhányan csodálkoztak: hogyan lehet Magyarországon esztergályosbóliniszter, bányászából vezérőrnagy. Ime a magyar veterán bölcs válasza: „En inkább azon csodálkozom, hogy önöknél, ahol állítólag demokrácia van, az ilyesmit csodálatosnak tartják...”

intézményeket, gyárakat járva gyakran jelzik az ország vezetőinek, hogy célba jutott-e egy-egy elképzelésük, hol és mi akadályozza az előrehaladást. Ennek a felmérhetetlen tenni akarásnak ugyancsak vég nélkül sorolhatnánk a példáit. Forradalmi, ma is alkotó életútjukat így összegezi a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának határozata: „A felszabadulás előtti forradalmi mozgalom kiemelkedő harcossal megfelelően illeszkednek be társadalmi életünkbe. Részt vesznek a párt- és társadalmi szervezetek választott testületeinek munkájában, jelentős számban töltenek be vezető tisztségeket. Több évtizedes, gazdag tapasztalataikkal eredményesen segítik a párt, társadalmi és állami életünk fejlődését. Időt, fáradságot nem kímélve — amíg egészségi állapotuk lehetővé teszi — tevékenykednek a szocialista építőmunkában. Párt-, társadalmi és állami szerveink a felszabadulás előtti forradalmi mozgalom kiemelkedő harcosait az őket megillető politikai és erkölcsi megbecsülésben részesítik...”

Az erkölcsi megbecsülést fémjelzi a „Szocialista Hazáért Erdemrend” kitüntetés, amely méltó anyagi, szociális, kulturális jogokkal párosul. Jogokkal, amelyek csak a szabadság fátylavívőt illetik. Egész népünk boldogulásáért vitt pártatlan áldozatkészségükkel a veteránok egész népünk elismerését élvezik.

Kőszegi Frigyes

A veteránok az üzemeket,

A népfront és a közművelődés

Ha egy zsákot búzával tölt meg fáradságos munkával az ember, egyszerűen kipotyognak a fölösleges szemek: megtelik a zsák. Akkor jó szorosan be kell kötni a száját, és félre állíthatjuk a sarokba.

A műveltséget is így, személynépszerűen gyűjtögeti össze az ember, csakhogy a tartály, amely befogadja a tudásmagokat, emberi mérték szerint végtelen úrtartalomú. A kapu tehát mindig tárva... Nemcsak a gyermekek előtt, és nemcsak az iskolában szemelgethetünk az ember teremtette szellemi javakból, hanem azon túl, felnőt és meglett korban, minthalál. S ahogy egyedül nem esik olyan jól a falat sem, az efféle táplálékot is hatásosabb, ha többen együtt fogyasztják.

hogyan megtanuljuk, hogyan gazdálkodjunk a maradék. Ezt szolgálja már párt-határozat, törvény, és ezzel foglalkozott legutóbb a népfront kongresszusára is.

A népfront szegedi bizottságát nem érték váratlanul a most részletesebben papírra vetett közművelődési feladatok. A II. körzetben korábban is működött közművelődési bizottság, amely főként a városi ünnepek megrendezésében jeleskedett. A napokban azonban újjászületett ez a szervezet, melynek titkára **Markó Leó**, a Szegedi Nemzeti Színház művésze. A tagok között van iskolaigazgató és tanár, színész és klubvezető, könyvtáros, orvos, sportfelelős és öregek napközi otthonának a vezetője. Hogy tevékenységük miként hagy majd nyomot a város életében? Az ünnepi műsorokat természetesen ezután is szívesen szervezi a bizottság, a színvonalat pedig a színház művészei és a művészeti szakiskolák diákjai szavatolják. Ezenkívül a színház ének-kara, zenekara önálló esteken is fellép — társadalmi felajánlasként. Számukra sem közbömbös, hogy így saját műsorokkal pódiumhoz jutnak, és a közönség is új oldalukról ismeri meg őket.

előadók, a választott témákon természetesen sok múlik, hiszen az érdeklődés felkeltése nélkül aligha sikerül majd közönséget toborozni. A tervek szerint januárban — mintegy sorozatnyitó beszélgetésként — a népfront városi bizottságának elnöke és a városi tanács vb művelődésügyi osztályának vezetője elemzi a népfront és a tanács szerepét a közművelődési munkában. Szó esik majd Szeged színházkulturájáról és a társalmi szemléteiről, szakemberek által előadott referátum, korreferátum formájában. A márciusi, áprilisi ünnepek után egészségügyi fórumot tervez a bizottság, ahol a belgyógyász, a sebész és az ideggyógyász ad választ a közönség kérdéseire.

Minden kulturális esemény sikerének egyik feltétele a jó szervezés. Ebben — és a műsorok közreműködőiként is — a diákokra számít a népfront: az erdészeti szakiskola, a zeneművészeti főiskola és szakközépiskola tanulói. Nem is szükséges talán hangsúlyozni, hogy az aktív részvétel mennyi hasznos energiát derít fel, és mozgósít a fiatalokban. A nézők odacsalogatása pedig feladata szinte kivétel nélkül a bizottság tagjainak, a szervezőknek-rendezőiknek, és a maguk módján a szereplőknek, előadókknak is.

A népfront csak a „köz”-re támaszkodva tudja művelni a közönséget. Mert akár tevékenyen szervez, előad, szerepel valaki, akár — e képességek, lehetőségek nélkül — a széksorokban ül és hallgat, formálják, gazdagítják önmagát. Mert „Csak a zene hallgatása teszi érzékenyebbé a fület a zenére, csak a képzőművészeti alkotások látása teszi érzékenyebbé a festészetet, a szobrászat alkotásai iránt.” És egyáltalán az érdeklődés felkeltése tesz érzékenyebbé a világot egésze iránt.

Ennyi és nem kevesebb az, amire a közművelő, az a bizottság vállalkozik.

Chikán Ágnes

Szocialista országok meteorológusainak tanácskozása

Hat szocialista ország meteorológusainak részvételével tudományos tanácskozás kezdődött kedden az Országos Meteorológiai Szolgálat székházában. A háromnapos tanácskozás témája a meteorológiai kutatómunkák koordinálása, összehangolása.

A szocialista országok meteorológusai az előrejelzések, az adatszolgáltatásoknál eddig is szorosan együttműködtek, s a közelmúltban elhatározták, hogy a közös munkát a kutatásokra is kiterjesztik. A jelenlegi tanácskozás napirendjén a meteorológiai szolgáltatás gazdasági hatásának becslése és az ezzel kapcsolatos tudományos munkák továbbfejlesztése szerepel. Ez azért fontos téma, mert a különféle be-
rendezések, az időjárás-
radarok, a számítógépek, a műholdak jelzéseit vevő készülékek meglehetősen drága beruházásokat igényelnek, ezek nagy része azonban megtérülhet a népgazdaság különböző ágazatainak nyújtott meteorológiai előrejelzés nyomán.

A tanácskozás résztvevői most közösen megvitatják, hogyan lehetne a különböző országokban folyó kutatómunka eredményeit közreadni, a különféle gazdasági ágazatok meteorológiai információk igényeit felmérni, s ehhez közös kutatórendszert kidolgozni.

Megalakult a megye első agrokémiai centruma

Az ország egyes termőföldjain már megalkották az érdekelt mezőgazdasági üzemek — egyszerű gazdasági társulás keretében — a közös agrokémiai centrumot. Ennek a társulásnak az a feladata, hogy egyetemesen intézze a gazdálkodáshoz szükséges kémiai hatóanyagok beszerzését, tárolását és termelési felhasználását a tagszövetkezetekben.

Megyeinkben elsőnek most alakult meg tizenhat agrárüzem, Szeged város és a járás 15 tsz-ének, valamint a Szegedi Álla-

li Gazdaság társulása eredményeként, a homoki agrokémiai centrum. Az alapító okirat aláírásával egy időben arról is döntöttek a társult gazdaságok, hogy az irányítási munkákat a mihályteleki Új Élet Tsz látja el. Dorozmán alakítják ki a központi raktárt, és Mórahalmon, Ruzsán és Algyón a körzeti tárházakat. Megalakult a társulás öttagú intéző bizottsága, és a tervek elkészítése után, még a jövő év derekán megkezdődnek az építési jellegű beruházások.

Átfogja életművét Ruzicskay a Nemzeti Galériában

Ez év novemberében és decemberében monumentális méretű, ünnepi kiállítással köszönti az Alföld európai rangú, világhírű művészét a Magyar Nemzeti Galéria: a Magyar Népköztársaság Erdemes Művészeti Munkácsy-díjas Ruzicskay Györgynek — aki most nyolcvanaset éves — egész életművét átfogó tárlata nyílt meg a Budavári Palota C épületében.

Ruzicskay egyenes pályájú, határozott alkat, s tiszta ember. „Költő” és gondolkodó, akiben a vátesz álmodozása különleges harmóniában ölelkezik az igazmondó racionalitásával.

Szükségszerű ez nála, hiszen nem akárhonnan jött: a Viharsarok népi mélysegeiből tört — hatalmas ívben — az 1961-es, pártatlan nemzetközi elismerés, az I. Grand Prix International csúcсаíáig, s tovább onnan, a Peinture Lumiere kiállításig, ahol Picasso, Braque és Léger társaságában voltak láthatók alkotásai. Művek, amelyekben a tragikusan küzdő „Szisizifuszok”, a ro-

pogó izmú munkásóriások legyűrhetően robusztussága összezendül a szelíden-ibolyaszínű párizsi terek s utcák látomásos, vibráló, szférikus világváival.

Szférikus világra váltani is csak az tud hitelesen, aki az Anyaföld rögébe végérvényesen belegyökerezett. Az Anyaföldébe, amelyik elkötelezettiséggel áttitott csellekvésre ösztönzi egyre, s nem hagyja, hogy haszontalanul s öncélúan játszadozzék.

Ruzicskay sok „világot” — s világrést — bejárt művész. Am a legtávolibb vidéken fogant élmény képmétementsé sem megy az igazi küldetés rovására. A művész küldetése pedig: *hűség övéihez*. Ruzicskay, a Párizs, Ve-

lence, Hollandia, Amerika fejnyeit-árnyait saját szemével érzékelő művész bensőből jövő fűtöttségel szokta idézni Atyt: „Föl-földöbott kö, földre hullva / Kicsi országom, újra megújra / Hazajón a fiad...”

Mert azért e kis hazában van igazán otthon; ahol anynyi üldözés és öröm érte. Üldözés — az 1920-as évek végén s a 30-as évek elején, amikor a sarvasi MÉMOSZ „Világosság” Dalkörének és Szavalkórúsnak bátor s pár meghitt félórát fordít a ragyogón megszerkesztett kiállítás kompozícióiban való elmélyülésre.

Dér Endre

Ruzicskay Györgyről a Magyar Televízió tegnap, kedden 17 óra 40 perckor félórás portréfilmet sugárzott.